Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr…
Rady Gminy i Miasta Leśna
Z dnia……

Mieszkańcy i Rada Sołecka wsi Wolimierz
wspierani przez Burmistrza i Radę Gminy Leśna

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI WOLIMIERZ

POŁOŻONEJ W GMINIE MIEJSKO-WIEJSKIEJ LEŚNA NA DOLNYM ŚLĄSKU

Na lata 2012-2020

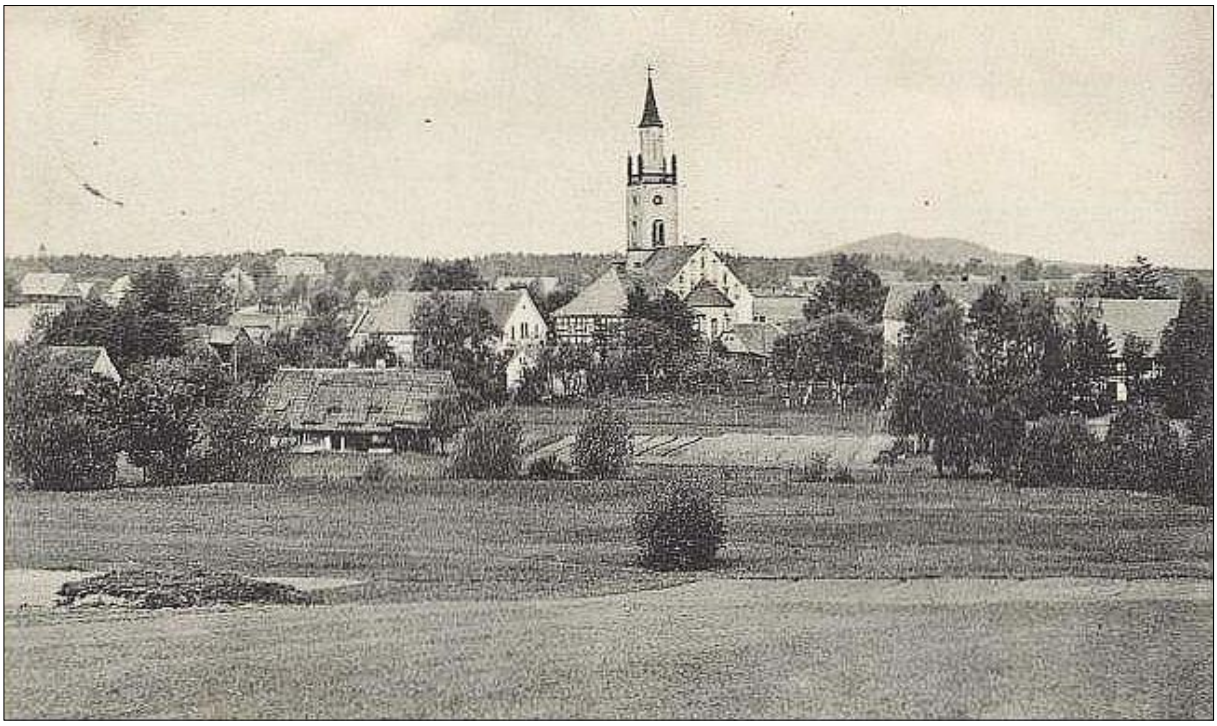

Opracowanie Planu Odnowy Miejscowości to wyzwanie, przed którym stanęły wszystkie aktywne społeczności lokalne zaangażowane w działania rozwojowe podejmowane na terenie ich małych ojczyzn.

Opracowanie a następnie wdrożenie planu odnowy wiąże się z określonymi korzyściami dla

społeczności lokalnej:

- możliwość korzystania z funduszy strukturalnych i innych zewnętrznych źródeł finansowania działań rozwojowych;
- zdynamizowanie rozwoju społeczno – gospodarczego miejscowości, dzięki pojawiającym się nowym możliwościom podejmowania działań rozwojowych;
- wzrost atrakcyjności życia społeczno – kulturalnego;
- wdrażanie pozytywnych zmian akceptowanych przez mieszkańców;
- wzrost wartości majątku komunalnego – nieruchomości;
- aktywizacja społeczności lokalnej – wzrost tożsamości z miejscem zamieszkania i stopnia integracji mieszkańców wokół działania na rzecz własnego środowiska - miejscowości;
- stworzenie lokalnego forum wymiany informacji i doświadczeń.

Plan Odnowy Miejscowości Wolimierz ma pobudzić mieszkańców do wspólnego działania. Jest dokumentem strategicznym, stworzonym przy udziale mieszkańców. Określa najważniejsze działania, które sami zainteresowani uznali za istotne dla swojej miejscowości, działania, które pomogą im rozwiązać problemy, pokonać bariery i osiągnąć stawiane sobie przez nich cele. Proponowane przedsięwzięcia mieszkańcy uznali za realne, możliwe do zrealizowania, przy założeniu także ich własnej aktywności oraz przy zaangażowaniu władz samorządowych Gminy Leśna.

Współautorzy Planu Odnowy Miejscowości Wolimierz:

1. Krystyna Haduła
2. Krystyna Bagińska
3. Genowefa Barszcz
4. Małgorzata Ankut
5. Janina Juranek
6. Danuta Tomaszewska
7. Józefa Jankowska
8. Janina Burchart
9. Teresa Kęska
10. Roman Wójtowicz
11. Teresa Wójtowicz
12. Elżbieta Żabska
13. Stanisława Kozioł
14. Ryszard Juranek
15. Jerzy Ankut
16. Wiesława Dowhań
17. Jagna Jankowska

Wolimierz 2012

18. Kamil Detyna

19. Tadeusz Prawdzin

20. Małgorzata Barszcz

21. Rafał Klimczuk

22. Józefa Zambrzycka

23. Artur Zambrzycka

24. Stanisław Kapka

25. Kamila Mezglewska

26. Kazimierz Kęska

27. Barbara Ferenc

Konsultanci prowadzący i moderatorzy:

1. **Bożena Mulik** email: biuro@lgdpartnerstwoizerskie.pl

Spis treści

I. WSTĘP

Informacje ogólne

Metody pracy

Planowane kierunki rozwoju miejscowości – Wizja odnowy wsi Wolimierz

II. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości

Zarys historyczny

Charakterystyka miejscowości Wolimierz

Położenie

Powierzchnia

Gleby

Surowce mineralne

Ludność

Klimat

Hydrologia

Turystyka i zabytki – dziedzictwo kulturowe

Infrastruktura techniczna

III. Ocena mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń miejscowości – Analiza SWOT

IV. Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną

V. Literatura

I. WSTĘP

Informacje ogólne

Plan Odnowy Miejscowości Wolimierz powstał dla uporządkowania rozwoju i odnowy naszej wsi, potrzeb mieszkańców oraz sprostania wyzwaniom XXI wieku. W czasie opracowywania Planu przyjęliśmy, że będą nami kierowały dwa podstawowe uwarunkowania:

• Zasada zrównoważonego rozwoju

• Zasady Agendy 21

Zasady zrównoważonego rozwoju zostały przez nas wszystkich ustanowione w 1997 roku, w którym przyjęliśmy Konstytucje Rzeczpospolitej Polskiej. „Rzeczpospolita Polska … zapewnia ochronę środowiska, kierując się zasada zrównoważonego rozwoju" i dalej w art.74 „Władze publiczne prowadza politykę zapewniającą bezpieczeństwo ekologiczne współczesnemu i przyszłym pokoleniom". Idea zrównoważonego rozwoju wynika z konieczności sprostania wyzwaniom nowego tysiąclecia. Po żywiołowym rozwoju przemysłowym, nieograniczonym korzystaniu z zasobów naturalnych oraz beztroskim zanieczyszczaniu i przekształcaniu środowiska przyrodniczego, przyszedł czas na refleksje i zmianę postaw. Życie bez wody zdatnej do picia, gleb dających nam bezpieczną żywność, czy roślin odnawiających zasoby tlenu jest niemożliwe. Przedstawiony przykład przedstawia nam powiązanie i zależność miedzy człowiekiem a życiem na Ziemi.

Przyjęta przez nas zasada **zrównoważonego rozwoju to zgoda na rozwój gospodarczy i społeczny w harmonii z poszanowaniem przyrody.** Podstawowa zasada zrównoważonego rozwoju to „myśleć globalnie, działać lokalnie" powinna przejawiać się we wszystkich naszych działaniach, także polityków i władz. Obszar i środowisko przyrodnicze powinny pozostać nienaruszone i służyć pokoleniom, które będą po nas. Trochę dobrej woli z naszej strony wystarczy, abyśmy postępowali zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju.

Czym na poziomie wsi i społeczności lokalnych jest zrównoważony rozwój?

Zrównoważony rozwój wsi to taki kierunek rozwoju społecznego i gospodarczego, który w zaspokojeniu potrzeb naszych mieszkańców nie doprowadza do zniszczenia środowiska przyrodniczego. Taki rozwój nie oznacza zahamowania procesów gospodarczych we wsi kosztem działań chroniących środowisko. Oznacza to harmonijny zrównoważony rozwój w wymiarze ekologicznym, ekonomicznym i społecznym z pełnym uwzględnieniem ładu przestrzennego. Podstawą jego są trzy zasady:

1. Równość szans w dostępie do zasobów i odprowadzania zanieczyszczeń – filozofia sprawiedliwości międzypokoleniowej.

2. Równość szans pomiędzy człowiekiem i przyroda. Funkcjonowanie cywilizacji ludzkiej z zachowaniem trwałości podstawowych procesów przyrodniczych wraz z ochroną różnorodności biologicznej.
3. Równość szans miedzy tym, co lokalne a ponadlokalne. Potrzeby ogólnospołeczne są zaspokajane na równi z potrzebami lokalnych społeczności.

Dążąc do zrównoważonego rozwoju powinniśmy:

• Ograniczać zużywanie odnawialnych zasobów do granic możliwości ich odtwarzania.

• Ograniczać zużywanie nieodnawialnych zasobów do skali pozwalającej na zastępowanie ich odpowiednimi substytutami.

• Stopniowo eliminować substancje niebezpieczne i toksyczne.

• Utrzymać skalę emisji zanieczyszczeń i zakłóceń na takim poziomie, aby nie przekroczyły pojemności asymilacyjnej środowiska.

• Stale dbać o ochronę różnorodności biologicznej.

• Uspołecznić procesy podejmowania decyzji na poziomie parlament, samorząd, społeczność lokalna.

• Tworzyć warunki dla zdrowia każdego człowieka.

Szanse na zrównoważony rozwój w wiosce są zależne od czynników, na które wszyscy mamy bezpośredni i pośredni wpływ:

• Mieszkańcy wsi oraz władze gminy wspólnie opracują i wdrożą strategie zrównoważonego rozwoju gminy, plan odnowy miejscowości.

• Rada Sołecka i Rada Gminy, będą głównymi animatorami swoich „małych ojczyzn", na nich będzie spoczywał główny ciężar pobudzania, organizowania, realizowania działań zrównoważonego rozwoju.

• Podstawą powodzenia jest wysoka świadomość ekologiczna społeczeństwa.

• Społeczność lokalna aktywnie powinna włączyć się w realizacje działań przyjętych w Planie Odnowy Miejscowości.

• Jeśli nie będzie aktywności mieszkańców, jeśli nie będzie miedzy nimi zrozumienia, to skuteczność realizacji planu będzie zagrożona i niewykonalna.

Agenda 21 to dokument przyjęty w 1992 roku na Szczycie Ziemi i określony jako program działań na rzecz zrównoważonego rozwoju w perspektywie XXI wieku. Agenda 21 uwzględnia globalną, krajową i lokalną (gminną, wiejską) skalę działań w sferze ekologicznej, społecznej, gospodarczej i przestrzennej.

Lokalna Agenda 21 to uspołeczniony, partnerski i dynamiczny proces planowania zmierzający do osiągnięcia celu, jakim jest trwały i zrównoważony rozwój wsi. Lokalna Agenda 21 oznacza w praktyce konieczność budowania we wsi:

• Współpracy partnerskiej na rzecz zrównoważonego rozwoju miedzy samorządem, mieszkańcami, biznesem, organizacjami pozarządowymi i lokalnymi liderami.

• Systemu informacji o zasobach wsi.

• Planu rozwoju wsi opartego na zrównoważonym rozwoju.

• Systemu społecznego monitoringu realizacji Planu (lokalnej Agendy 21).

Decyzje o opracowaniu planu odnowy miejscowości, mieszkańcy Wolimierza podjęli sami i postanowili, że będzie zgodny z zasadami zrównoważonego rozwoju. Mieszkańcy postanowili włączyć się aktywnie w proces działania odnowy wsi, który daje nam możliwość rozwoju naszej miejscowości, zachowania i ochrony dziedzictwa kulturowego. Jest to jedno ze źródeł pomocy dla realizacji naszych celów i wymaga od nas dużej aktywności oraz poszukiwania innych źródeł wsparcia. Odnowa wsi to proces obejmujący bardzo szerokie spektrum działań, wpływających na podwyższenie jakości życia na wsi i tożsamości mieszkańców. Siła odnowy wsi są najważniejsze wartości związane z historia, kultura, tradycja – wszystkim tym, co można objąć pojęciem dziedzictwa kulturowego wsi, zarówno w aspekcie materialnym i niematerialnym. Odnowa wsi daje możliwości indywidualnego podejścia wynikającego z charakteru danej wsi. Elementem spajającym wszystkie przedsięwzięcia, charakterystycznym dla tego procesu, jest współdecydowanie mieszkańców wsi w sprawach kierunków rozwoju ich miejscowości. Cały proces odbywa się w formie debaty lokalnej na poziomie sołectwa. Bardzo ważnym czynnikiem warunkującym sukces jest partnerskie podejście do planowanych zadań, aktywność mieszkańców, potrzeba zmian, współpraca mieszkańców i samorządu gminnego. Pełnym wspólnym sukcesem będzie podniesienie i uatrakcyjnienie wsi, gminy, wykorzystanie dziedzictwa kulturowego jako cennego produktu turystycznego. Koncepcja odnowy wsi powstała w Niemczech w połowie lat osiemdziesiątych ubiegłego wieku. Ważne daty dla tego działania:

rok 1984 - powstał Europejski Ruch Odnowy Wsi i Małych Miast

rok 1994 - opracowanie i przyjęcie „Strategii dla wiejskiej Europy”

rok 1996 - na III Kongresie Odnowy Wsi przyjęto koncepcje rozwoju terenów wiejskich i odnowy wsi w Europie”.

Dokument „Strategia dla wiejskiej Europy” określa trzy podstawowe zasady, które powinny być przestrzegane w rozwoju obszarów wiejskich. Zasadnicza ich treść zawarta jest poniżej.

• Wzajemne powiązania ludzi ze środowiskiem (naturalnym i kulturowym),w którym żyją. Sprawy związane z mieszkańcami i ich aktywnością nie mogą dominować nad potrzebą ochrony środowiska, jak również ochrona środowiska nie może być celem samym w sobie, nie uwzględniając potrzeb ludzi.

• Współpraca i zintegrowane działanie, rozwój lokalny może być skutecznie realizowany tylko dzięki efektywnej współpracy wszystkich zainteresowanych stron. Ważna jest szczególnie współpraca pomiędzy mieszkańcami i gminą. Istotne jest, aby układ współpracy

był partnerski, bez dominacji, narzucania woli czy zastępowania w działaniach przez jedna ze stron.

• Konsultacje i zaangażowanie. W planowaniu i realizacji działań należy uwzględnić poglądy i oczekiwania tych, którzy żyją w danej miejscowości. Do realizacji rozwoju powinniśmy w pierwszej kolejności korzystać z zasobów lokalnych - zarówno ludzkich, jak i przyrodniczych, kulturowych, gospodarczych. W proces muszą być aktywnie włączone społeczności lokalne. Powyższe zasady uwzględniają podstawowe założenia zrównoważonego rozwoju oraz Agendy 21.

Metody pracy. Jak i dlaczego pracowaliśmy?

Mieszkańcy wsi Wolimierz samodzielnie opracowali Plan Odnowy Miejscowości korzystając z pomocy ekspertów Lokalnej Grupy Działania oraz ekspertów zewnętrznych w zakresie metodyki i redakcji końcowej dokumentu.

Do opracowania Planu Odnowy Wsi władze Gminy zaprosiły wszystkich mieszkańców Wolimierza, wszystkich których zainteresowała problematyka. Nie wszystkie osoby skorzystały z zaproszenia i możliwości pracy w grupach. Zajęcia odbywały się metoda warsztatowa. Prowadzący moderator miał za zadanie, w czasie warsztatów przeprowadzić grupę przez kolejne etapy pracy, pomóc w redagowaniu wyników prac warsztatowych. Wszystkie zapisy w planie zostały samodzielnie wypracowane przez uczestników warsztatów, każdy zapis poddany był ogólnej dyskusji i przyjmowany przez wszystkich zgromadzonych.

Warsztaty odbyły się w Wolimierzu, dnia 07.11.2012 r.

W wyniku budowy planu odnowy miejscowości opracowaliśmy:

1. Dokument w wersji pisanej.
2. Grupę zaangażowaną w rozwój wsi.

Planowane kierunki rozwoju miejscowości - Wizja odnowy wsi Wolimierz

Jak i gdzie chcemy żyć i mieszkać? Do czego zmierzamy?

Wizja zrównoważonej odnowy wsi przedstawiona została jako cel, do którego będzie się dążyć uwzględniając dobro środowiska przyrodniczego i potrzeby mieszkańców.

Obraz wsi za 10 lat, który określa wygląd wsi, pożądane cechy środowiska przyrodniczego, aktywność gospodarczą, wieś funkcjonalną, wzrost poziomu życia mieszkańców. Wizja pozwoliła na przygotowanie ram, które wyznaczyły cele i sposoby realizacji Planu Odnowy Miejscowości. Mieszkańcy Wolimierza mają swoje marzenia, planują przyszłość swoich rodzin i chcieliby osiągnąć cele, które sobie wyznaczyli. Przyjęcie 10 lat do okresu programowania pozwala na realne określenie potrzeb, ułożenie według priorytetów ważności działań.

Hasłowa wizja odnowy wsi Wolimierz :

„Agroturystyczny Wolimierz z Eko-muzeum Łużyckim”

Jak wyobrażamy sobie Wolimierz za 10 lat?

- zagospodarowany teren po starej remizie na miejsce rekreacji
- strona internetowa
- udział w konkursie „Piękna Wieś”
- zagospodarowany teren przy przystankach
- postawione witacze
- szkolenia dla mieszkańców i gospodarstw agroturystycznych
- organizacja cykliczna Festynu Rodzinnego
- cykliczny Jarmark Tradycji
- nowe wiaty przystankowe
- oznakowanie wsi
- oświetlenie najważniejszych punktów we wsi
- wyremontowany kościół wraz z murem kościelnym

II INWENTARYZACJA ZASOBÓW SŁUŻĄCYCH ODNOWIE MIEJSCOWOŚCI

- Plac przy kościele, plac zabaw
- Aleja kasztanowa
- Trasa rowerowa, dwa szlaki turystyczne
- Studnie przydomowe
- szamba, oczyszczalnie przydomowe ekologiczne
- drogi częściowo asfaltowe, szutrowe
- parking przy kościele
- 3 przystanki autobusowe
- dostęp radiowy
- wszystkie sieci GSM
- 11 gospodarstw agroturystycznych
- 3 duże gospodarstwa rolne
- psy do zaprzęgów
- zespół ludowy Łużyczanki

- zachowana architektura tradycyjna XVIIw. Domy przysłupowe, zabytkowy kościół wraz z murem kościelnym i cmentarz
- plac w centrum wsi
- ruiny młyna z XVII wieku
- Piknik Wolimierski
- Teatr ,,Klinika Lalek”
- Studio nagrań Saraswati Studios

Zarys historyczny

Miejscowość Wolimierz powstała w drugiej połowie XVII w. w wyniku napływu czeskich i śląskich uchodźców wyznania protestanckiego. Grunty, na których założono wieś była własnością elektorskiego porucznika Grzegorza Meurera z Dolnego Świecia. Jednak nie od niego wzięła się dawna nazwa wsi (Volkersdorf), lecz od chłopa Volkerta posiadającego nad potokiem Łużyca rozległą łąkę. Łąka owa otoczona była zewsząd "dziką puszczą", która zaczęła się kurczyć wraz z przybywaniem nowych gromad osadników.

Pierwszym budynkiem, jaki powstał w Wolimierzu był uruchomiony w 1653 r. młyn wodny. W następnym roku wieś składała się już z 11 gospodarstw. W 1655 r. przybyły tu 2 nowe gospodarstwa, w 1656 r.-9, w 1657 r. - 4, w 1658 r.-1, w 1659 r.-6. W początkowym okresie Meurer udzielił kolonistom znacznej pomocy. Dworski leśniczy dostarczał egzulantom potrzebnego do budowy domostw drewna bez jakichkolwiek ograniczeń. Meurer zawarł umowę ze swoimi poddanymi z Wolimierza, że zamiast odrabiania pańszczyzny będą oni płacić czynsz. W 1659 r. zaczęła funkcjonować wiejska karczma sądowa, której budowniczym był Wacław Behende. W 1665 r. do wsi włączono Nowy Wolimierz (Neu Volkersdorf), zwany później Halerzem (dzisiejsza Wola Sokołowska). Późniejsze dane dotyczące liczby mieszkańców i gospodarstw w Wolimierzu obejmują

zarówno opisywaną miejscowość jak i Wolę Sokołowską (w 1935r. do Wolimierza włączono ponadto Starą i Nową Skibę). Na przełomie XVII i XVIII w. przybyło do Wolimierza dużo protestantów z Bukowca, Jagniątkowa, Karpnik i Sobieszowa, co znalazło swoje odzwierciedlenie w dalszym przyroście liczby mieszkańców.

Pobyt armii szwedzkiej w Saksonii (lata 1706-1707) kosztował miejscowość 900 talarów. W 1749 r., jak donosi miejscowa kronika wieś nawiedziła duża powódź. Następne groźne wylewy przepływającej przez wieś Łużycy zanotowano m.in. w roku 1798 i 1804. W 1754 r. wesoło świętowano stulecie istnienia miejscowości, lecz rozpętana dwa lata później wojna siedmioletnia negatywnie wpłynęła na dalszy rozwój Wolimierza. Kolejny konflikt zbrojny wywołany przez króla pruskiego Fryderyka II, przysporzył tutejszym mieszkańcom wielu kłopotów i szkód. W latach 1756-1763 przemarsze, kontrybucje i kwaterunki stały się powszedniością. Skutkiem wojny była drożyzna i głód, które towarzyszyły mieszkańcom Wolimierza również po zakończeniu działań wojennych (np. w latach 1771-1772). W ciężkich dla wolimierzan chwilach przychodził im z pomocą dziedzic Adolf Traugott von Gersdorf. Organizując na rzecz najbiedniejszych darmowe rozdawnictwo żywności, Gersdorf uratował wielu ludzi od śmierci głodowej. W latach 1778-1779 (czas wojny kartoflanej) zanotowano obecność Austriaków, którzy oprócz wielu dostaw w naturze zażądali od wolimierzan 90 dukatów w złocie. W 1813 r. kwaterowali we wsi husarzy sascy. Ponadto mieszkańcy musieli żywić żołnierzy rosyjskich, którzy rozbili obóz w Świeciu. Wybuch wojny z Austrią w 1866 r. spowodował, iż położona w sąsiedztwie granicy miejscowość zapełniła się wojskiem pruskim. W Wolimierzu przygotowano wówczas kwatery dla 24. pułku z dywizji Mannstaina. Niespokojne też były lata I wojny światowej. W 1917 r. w Czechach zapanował wielki niedostatek żywności. Zza południowej granicy przychodziły do Wolimierza tłumy ludzi pragnące zdobyć coś do jedzenia. Prusacy sprowadzili dodatkowe jednostki wojskowe w celu uszczelnienia granicy. W 1945 r. miejscowość nie

ucierpiała od działań wojennych. Oddziały radzieckie 31. armii wkroczyły tu 8-9 maja. Pierwsi polscy osadnicy, którzy tu przybyli po wojnie, nazwali miejscowość Nową Wsią. Wolimierz został zasiedlony przez ludność kresową wysiedloną z województw lwowskiego, stanisławowskiego, wołyńskiego oraz wileńskiego.

Przedstawmy niektórych właścicieli miejscowości. Wspomniany na początku Grzegorz Meurer, założyciel Wolimierza, zmarł już w 1664 r. Majątek przejął po nim krewny porucznika, Marcin Meurer. W posiadaniu tej rodziny Wolimierz był do roku 1665, kiedy to miejscowość nabył Daniel von Loeben. W 1719 r. Joanna Wiktoria von Runckel (z domu Loeben) sprzedała dobra Jakubowi Henrykowi hrabiemu Flemingowi, najbardziej zaufanemu ministrowi Augusta Mocnego. W latach 1725-1729 Wolimierz był własnością Jana Kazimierza Rayskiego. Od roku 1730 przez następne 93 lata wieś należała do Gersdorfów. Najbardziej znanym sukcesorem z tego rodu był Adolf Traugott von Gersdorf, człowiek o wszechstronnych zainteresowaniach i współtwórca Górnołużyckiego Towarzystwa Naukowego. W latach 70. XIX w. miejscowym dziedzicem został J. von Saldern, starosta powiatu lubańskiego (1868-1887), który zainicjował budowę tzw. Drogi Kowalskiej łączącej Wolimierz ze Świeciem. W latach 1901-1902 dobra trzymał Otto Czarnowski. Od 1903 r. do II wojny światowej Wolimierz stanowił włości książąt Hohenlohe-Oehringen.

W minionych wiekach głównym źródłem utrzymania wolimierzan było tkactwo a od XVIIIw. bielenie przędzy. Jeszcze około 1845 r. pracowało tu blisko 60 krosien tkackich (bielarnie zamknięto w 1833 r.) W XIX w. istotną rolę w życiu mieszkańców odgrywał wyrób nici i wstążek. W XVIII stuleciu miejscowa ludność trudniła się ponadto szlifowaniem szklanych "pereł" i "granatów".

Najcenniejszym zabytkiem we wsi jest kościół Wniebowzięcia NMP należący przedtem do ewangelików. Gdy w połowie XVII w. zakładano Wolimierz, jego mieszkańcy uczęszczali na nabożeństwa do Pobiednej, choć formalnie podlegali proboszczowi ze Świecia. Właściciele ziemscy zezwolili na to pod warunkiem, że nie zostaną umniejszone dochody kościoła w Świeciu (np. chrzty, śluby i pogrzeby nie mogły się odbywać w Pobiednej). Żywiołowy rozwój miejscowości sprawił, że Grzegorz Meurer, niechętny początkowo budowie kościoła w Wolimierzu, zgodził się poprzeć dążenia mieszkańców wsi. W 1663 r. Meurer wyjednał u elektora Jana Jerzego II zezwolenie na wzniesienie zboru. Wybudowano go już po przejściu miejscowości na własność rodziny Loeben. Dwór ofiarował budulec, ołtarz i chrzcielnicę a ponadto przekazał 400 talarów w gotówce. Resztę potrzebnych środków mieszkańcy wsi musieli już zdobyć sami. W 1668 r. kościół poświęcono, zaś w 1671 r. kaznodzieją w Wolimierzu został Jeremiasz Seibt, duchowny wypędzony z Sosnówki koło Karpacza. Już wkrótce wolimierski zbór stał się miejscem pielgrzymek pozbawionych swobody kultu protestantów śląskich (Mirska, Rębiszowa, Sobieszowa i Piechowic). Wędrówki ewangelików zza Kwisy ustały w 1741 r. po przyłączeniu Śląska do Prus. W latach 60. XIX w. pierwotnie drewniany zbór gruntownie przebudowano. U schyłku I wojny światowej kościół utracił na rzecz armii pruskiej dwa dzwony. Najstarszy z dzwonów pochodził z 1742 r. i był odlany w Zgorzelcu.

Pod Wolimierzem została znaleziona rzymska moneta z wizerunkiem cesarza Kommodusa panującego w latach 180-192 n.e. Nauczyciel Scholz podarował ją zgorzeleckiemu muzeum, które przed 1945 r. mieściło się w budynku dzisiejszego Domu Kultury.

W 1665 r. Wolimierz łącznie z Wolą Sokołowską składał się z 44 budynków mieszkalnych, w 1672 r. - 58, w 1754 r. - 140, w 1828 r. - 166. W 1845 r. miejscowość liczyła 719 mieszkańców (161 domów), w 1861 r. - 649 mieszkańców (154 domy), w 1928 r. -538 mieszkańców. W 1942 r. zarejestrowano tu 924 ludzi, ale wtedy Wolimierz składał się nie tylko z Woli Sokołowskiej, lecz także z Nowej i Starej Skiby. Obecnie miejscowość liczy 294 osób (według danych z 1998 r.).

Charakterystyka miejscowości WOLIMIERZ – Gminy Leśna

Sołectwo Wolimierz to jedno ze średnich sołectw gminy Leśna, liczące ok. 307 mieszkańców. Położenie wsi w atrakcyjnej, malowniczej okolicy, blisko centrum gminy, daje szanse na rozwój mieszkalnictwa w przyjaznej, spokojnej okolicy, stanowiąc jednocześnie miejsce turystyczno - rekreacyjne. Mieszkańcy sołectwa są dumni ze swojej miejscowości. Chcą żyć w atrakcyjnej, ładnej i przyjaznej miejscowości. Poprawiając warunki swojego zamieszkania i rozwijając swoja wieś, nie chcą stracić nic z jej kameralności i uroku, a przy okazji zintegrować się - wspólnie działając. Wolimierz to niewielka, spokojna, lecz niezbyt bogata miejscowość, położona w bliskiej odległości od głównych tras i pasm urbanizacyjnych. Trudno jest sfinansować wszystkie potrzebne mieszkańcom przedsięwzięcia, zatem jedna z dróg do poprawy jakości ich życia oraz tworzenia nowych źródeł utrzymania może być pozyskiwanie funduszy zewnętrznych, w tym z Unii Europejskiej.

Położenie

Miasto i Gmina Leśna położone są w województwie dolnośląskim, w południowej części powiatu lubańskiego, przy granicy z Republiką Czeska. Jednostka ta graniczy z następującymi gminami: Platerówka, Lubań, Olszyna i miasto Świeradów Zdrój z powiatu lubańskiego oraz gminami Gryfów Śląski i Mirsk z powiatu lwóweckiego.

Obszar gminy rozciąga się w obrębie następujących mikroregionów:

- Przedgórza Izerskie w południowej części gminy,
- Wzgórz Zalipiańskich w północno-zachodniej części gminy,
- Dolina Kwisy w północno-wschodniej i środkowej części gminy,
- Wzniesienia Radoniowskie w północnej części gminy.

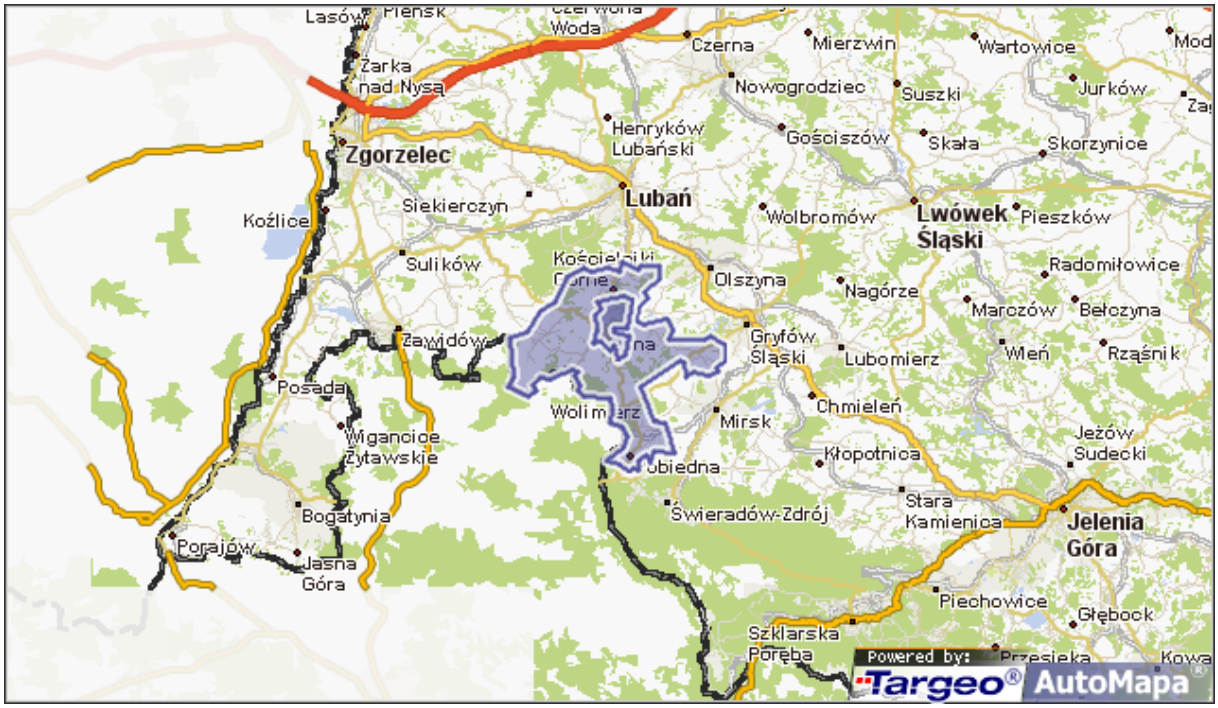

Od stolicy województwa dolnośląskiego gmina położona jest w odległości ok. 145 km, natomiast miasto Leśna od miasta powiatowego Lubań leży w odległości 12 km.

Gmina Leśna zajmuje powierzchnie 104,47 km2, w tym 8,65 km2 to powierzchnia miasta, pozostały obszar to tereny wiejskie. Udział gminy w ogólnej powierzchni powiatu lubańskiego wynosi 31,2%. W skład gminy wchodzi 13 sołectw i 17 miejscowości .

Gmina Leśna ma pod względem morfologicznym ma charakter pagórkowaty. Wzgórza zbudowane są z trzeciorzędowych bazaltów, gnejsów i skał im towarzyszących (łupki, amfibolity, itp.). Doliny i kotliny wypełnione są osadami mioceńskimi, spod których wystają bazaltowe stożki wulkaniczne. Charakterystycznymi elementami krajobrazu Pogórza Izerskiego są liczne kamieniołomy, w których wydobywane są różne surowce mineralne (granity, gnejsy, bazalty, anhydryt).

Większość powierzchni terenu gminy zajmują pola uprawne i pastwiska. Specyficznego piękna krajobrazowi Pogórza Izerskiego nadają jeziora zaporowe na Kwisie: Leśniańskie i Złotnickie. Powierzchnia terenu gminy obniża się z południa od wysokości 492 m npm w okolicy Grabiszyc Górnych w kierunku północnym do rzędnych ok. 220 m n.pm w okolicy wsi Kościelniki Średnie. Najwyższym wzniesieniem jest Góra Wojkowa (502 m n.pm), z której roztacza się wspaniały widok na pasmo Gór Izerskich i Karkonoszy. Najniższy punkt o rzędnych 217 m n.pm, zlokalizowany jest w dolinie Kwisy pod Kościelniakami Średnimi.

Powierzchnia

Miasto i Gmina Leśna obejmuje obszar 10 448 ha, z czego 866 ha przypada na miasto Leśna, a pozostałe 9 582 ha na teren gminy.

W skład gminy wchodzi 14 sołectw. Sołectwo Wolimierz ma powierzchnię 466 ha.

Gleby

Występuje zdecydowana przewaga gleb średnich (IV klasa) – 54,5% powierzchni użytków rolnych i dobrych (III klasa) – 37,2%. Najlepsze gleby występują w obrębach wiejskich: Grabiszyce Dolne, Kościelniki Górne, Kościelniki Średnie i Szyszkowa, a najsłabsze w obrębie: Świecie, Pobiedna, Stankowice i Wolimierz.

Surowce mineralne

Na terenie gminy występują następujące rodzaje skał:

- Metamorficzne, pochodzące z wieku prekambryjskiego – gnejsy, granitognejsy, granity, łupki kwarcowo-łyszczykowe, łupki amfibolitowe i skały kwarcowe;
- Wulkaniczne, pochodzące z okresu trzeciorzędowego – bazalty i tufy bazaltowe;
- Osadowe, pochodzące z okresu trzeciorzędowego – osady ilastopiaszczyste (ze znacznym udziałem iłów kaolinowych) i utwory żwirowe oraz pochodzące z okresu czwartorzędowego – żwiry i piaski wodnolodowcowe, a także utwory gliniaste.

Według innej klasyfikacji, surowce występujące na terenie gminy można podzielić na zwięzłe, okruchowe oraz ilaste.

Na terenie Gminy Leśna udokumentowano następujące złoża surowców mineralnych:

bazalt, kruszywo naturalne, bentonit,

Ludność

Gęstość zaludnienia na terenie gminy w skali powiatu jest jedna z niższych w powiecie,
szacuje się około 59 osób/km².

· Liczba mieszkańców gminy - 6 211

· Liczba mieszkańców miasta Leśna - 4 958

- Liczba mieszkańców razem - 11 169.

Wolimierz zamieszkuje 312 mieszkańców

Klimat

Klimat Pogórza Izerskiego kształtuje się pod wpływem mas powietrza napływających znad Atlantyku i Skandynawii, rzadziej znad północnej Afryki i południowej Europy. Jest to zatem klimat o dominujących cechach oceanicznych, umiarkowanie chłodnymi wilgotny. Najzimniejszym miesiącem jest styczeń, najcieplejszym lipiec, przy czym rozkład temperatur pozostaje w związku z wysokością: przeciętnie co 100 m temperatura obniża sie o 0,5ºC. Suma opadu rocznego wynosi od 870 do 1020 m. Maksimum opadowe wypada w lipcu, minimum w lutym. Śnieg utrzymuje się ok. 50 dni. Dominują wiatry zachodnie: zimą z południowego zachodu, latem z północnego zachodu. Najkorzystniejsze warunki pogodowe panują we wrześniu i w lutym – marcu. Średnia roczna temperatura powietrza wynosi 6,4ºC. Okres wegetacyjny [z temperatura powyżej 5ºC] trwa około 30 tygodni, a lato termiczne [temperatura powyżej 15ºC] – około 11 tygodni.

Hydrologia

Cały obszar Gminy Leśna leży w dorzeczu górnego odcinka rzeki Kwisy. Charakteryzuje się on zmiennymi przepływami wody, co przy gwałtownych i długotrwałych opadach latem, lub szybkim tajaniu śniegów wiosna stwarza groźbę powodzi. Dla zapobiegania powodziom wybudowano na Kwisie dwa zbiorniki retencyjne: Leśniański i Złotnicki, które spełniają równie istotną funkcję rekreacyjną oraz krajobrazową. Na terenie gminy Kwisę zasila szereg potoków, największymi z nich są dopływy lewobrzeżne: Bruśnik, Miłoszowski Potok i Grabiszówka. Na terenie gminy występują wody podziemne:

• warstwowe – w osadach holoceńskich (zwierciadło wody od 0 do 2 m),

• szczelinowe – w osadach plejstoceńskich (zwierciadło wody na większych głębokościach).

Zbiorniki Leśniański i Złotnicki winny podlegać szczególnej ochronie przed zanieczyszczeniem.

Turystyka i zabytki – Dziedzictwo kulturowe

Obszar Gminy Leśna należy do jednego z atrakcyjniejszych obszarów turystycznych województwa dolnośląskiego. Ten specyficzny i wyjątkowy charakter gmina zawdzięcza przede wszystkim swojemu naturalnemu położeniu, które pozwala na bezpośredni dostęp do lasów, gór oraz wody. Mocnym atutem nadającym gminie turystyczny wymiar są dwa zbiorniki wodne: Jezioro Leśniańskie i Złotnickie, utworzone na skutek spiętrzenia wód po wybudowaniu dwóch zapór przeciwpowodziowych w przełomowej dolinie rzeki Kwisy. Obie zapory do dziś stanowią niezwykła atrakcje dla wszystkich turystów a okalające je tereny są wymarzonym miejscem do letniego wypoczynku. Ich specyfika pozwala na uprawianie m. in. sportów wodnych w szerokim zakresie oraz doskonały relaks, chociażby poprzez wędkowanie, ponieważ zarówno oba jeziora jak i rzeka Kwisa stwarzają ku temu znakomite warunki. W Wolimierzu funkcjonuje 11 gospodarstw agroturystycznych co daje około 200 miejsc noclegowych.

1. Dom Pracy Twórczej.
2. Agroturystyka Przylesie.
3. Gospodarstwo agroturystyczne Husky Farm.
4. Agroturystyka Alchemik.
5. Agroturystyka Chata na Borowinowej.
6. Dom Gościnny Przydębie.
7. Gospodarstwo Agroturystyczne Wolimierz 4.
8. Agroturystyka Czerwony Dom.
9. Agroturystyka Jemiołowa 53.
10. Agroturystyka Przy Stawach.
11. Agroturystyka Educare.

Turystyka w Wolimierzu to głównie gospodarstwa agroturystyczne świadczące usługi noclegowe oraz zabytki:

- Cmentarz po ewangelicki.
- Kościół pw. Wniebowzięcia NMP 1664-1668 wraz z okalającym murem.
- Ruiny młyna z XVII wieku.
- tradycyjna architektura z XVII wieku.

Aktywność mieszkańców

Infrastruktura techniczna

Stan infrastruktury technicznej na terenie Wolimierza jest średni.

Ogranicza to zainteresowanie inwestorów, którzy chcieliby inwestować w miejscowości, a także zmniejsza atrakcyjność turystyczna i usługowa. Wpływa to także na zmniejszenie wartości nieruchomości na tym terenie. Podnoszenie poziomu cywilizacyjnego infrastruktury technicznej przestrzeni publicznej jest szansą dla Wolimierza na rozwój przedsiębiorczości oraz podniesienie jego konkurencyjności na krajowym i europejskim rynku kultury i turystyki. Urządzenia infrastruktury technicznej są czynnikiem rozwoju lokalnego, wpływają na poziom życia mieszkańców, a zatem podniesienie poziomu cywilizacyjnego, przyczynia się także do poprawy jakości życia i bezpieczeństwa mieszkańców Wolimierza. Do infrastruktury technicznej Wolimierza zaliczamy: wodociąg (studnie), kanalizację (szamba), drogi (częściowo asfaltowe, szutrowe), parking przy kościele, 3 przystanki autobusowe, dostęp radiowy oraz wszystkie sieci GSM.

IV. **OCENA MOCNYCH I SŁABYCH STRON ORAZ SZANS I ZAGROŻEŃ – ANALIZA SWOT**

Podczas sporządzania „Planu rozwoju miejscowości – Wolimierz określone zostały czynniki decydujące o możliwości realizacji priorytetów, tzw. Mocne Strony oraz bariery w realizacji tych priorytetów, tzw. Słabe Strony. W poniższych zestawieniach zostały wyszczególnione mocne i słabe strony oraz szanse i zagrożenia.

ANALIZA SWOT

SILNE STRONY	**SŁABE STRONY**
1. Położenie wsi u podnóża Gór Izerskich (trasy rowerowe, szlaki turystyczne, nartostrada, kolej gondolowa) ma duży wpływ na rozwój agroturystyk w Wolimierzu. 2. Rozwój bazy noclegowej - stale powiększającą się liczba pensjonatów i agroturystyk (ponad 200 miejsc noclegowych), który sprzyja wiejskiej przedsiębiorczości i przyciąga turystę. 3. Zawiązanie Grupy Odnowy Wsi 4. Aktywni mieszkańcy działający na rzecz odnowy wsi 5. Wyróżniająca się architektura wsi z zabudową łużycką (renowacja ponad 100-letnich domów przysłupowych zwiększa atrakcyjność i unikalność miejscowości) 6. Liczne atrakcje dla mieszkańców i turystów (zabawa karnawałowa, Festyn Rodzinny, Piknik Wolimierski, występy Teatru „Klinika Lalek” i zespołu Łużyczanki, zabawa mikołajkowa dla dzieci, kuligi) zwiększają integrację i stanowią ofertę kulturalną dla wsi 7. Bezpośredni dostęp do natury (lasy, góry, rzeki, flora i fauna) ma wpływ na zwiększenie ilości turystów przyjeżdżających na łono natury z miast polskich i zagranicznych i budowanie agroturystycznej tożsamości wsi. 8. Dzierżawa działki przeznaczonej na plac zabaw i spotkania mieszkańców 9. Występowanie radonu w powietrzu, glebie i wodzie (ma duże znaczenie zdrowotne – unikalny w skali Europy) 10. Przynależność Wolimierza do Izerskiego Parku Ciemnego Nieba (unikat w skali krajowej) – zwiększa to atrakcyjność turystyczną Wolimierza i ma wpływ na charakter i turystyczną tożsamość wsi. 11. Zespół Łużyczanki, Studio Nagrań Saraswati Studios, Teatr „Klinika Lalek” rozsławiają i promują wieś na zewnątrz, przyciągając turystów i weekendowych mieszkańców. 12. działki pod zabudowę mieszkaniową znajdujące się na terenie sołectwa przyciągają nowych mieszkańców	1. Brak świetlicy uniemożliwia poza sezonem letnim organizację zebrań wiejskich, imprez, warsztatów i wpływa na zmniejszenie integracji i aktywności społecznej mieszkańców sołectwa przez cały rok. 2. Niezadowalająca estetyka miejsc użyteczności publicznej (przystanki autobusowe, teren przy starej remizie, zarośla przy głównej drodze) 3. Nie oznakowane drogi na terenie wsi i niewystarczająca ilość tablic informacyjnych utrudnia dotarcie turystom do istniejących agroturystyk. 4. Brak strony internetowej sołectwa Wolimierz 5. Słaba integracja mieszkańców i niedostateczne zaangażowanie w sprawy wsi 6. Utrudnienia w połączeniu z Internetem 7. Nie oświetlone miejsca publiczne (skrzyżowania dróg, przystanki autobusowe) 8. Brak kanalizacji 9. Brak wodociągów – wpływa na obniżony standard życia sołectwa 10. Opuszczone domy i obiekty gospodarcze oszpecają krajobraz i estetykę wsi (młyn, stodoły)

13. na terenie wsi znajdują się zabytki – XVII w. Kościół wraz z cmentarzem 14. We wsi mieszkają rękodzielnicy i osoby o dawnym fachu 15. Wolimierz jest podzielony na dzielnice – mające historyczne nazwy – 16. Na terenie sołectwa są 3 przystanki autobusowe 17. Na terenie sołectwa jest parking znajdujący się przy kościele. 18. Mieszkańcy mają dostęp do telefonii komórkowej i Internetu 19. Mieszkańcy pobierają wodę ze studni 20. Mieszkańcy używają szamb i oczyszczalni ścieków 21. we wsi uprawia się zboże, hoduje bydło i rób, a także psy rasy husky – jest to jedno ze źródeł dochodu niektórych mieszkańców Wolimierza	
SZANSE	**ZAGROŻENIA**
1. Możliwość pozyskania funduszy unijnych na rozwój i aktywizację społeczną Wolimierza 2. Udział w Programie Odnowy Wsi dający szansę samoorganizacji i kooperacji działań. 3. Napływ nowych mieszkańców 4. Pobliskie zbiorniki wodne i oferowane na nich usługi sprzyjają rekreacji i uprawianiu sportów wodnych 5. Bliskość dużych miejscowości – w tym uzdrowisk – Świeradów Zdrój, Czerniawa, przejście graniczne (Polska-Czechy, Polska-Niemcy) 6. Budowa ścieżki rowerowej (polsko-czeskiej Jindrichowice pod Smrkiem – Mirsk) 7. Rozwój turystyki rowerowej, pieszej, narciarskiej wpływa na budowanie charakteru i kształtowanie tożsamości miejsc oferujących wypoczynek. 8. Okoliczne zabytki najliczniejsze na Dolnym Śląsku (pałace, zamki, ruiny, sztolnie) przyciągają turystów, stanowią atrakcję i mają szczególny wpływ na tożsamość Wolimierza: jako miejsca oferującego wypoczynek. 9. Szkolenia w LGD wspierają rozwój samoorganizacji działań społecznych Wolimierza 10. Rozwój współpracy między sołectwami wpływa na zacieśnianie partnerskich stosunków, integrację i promowanie miejscowości. 11. Sponsorzy spoza gminy i sołectwa, którzy włączają się w sponsorowanie imprez lokalnych 12. Kontakt z byłymi mieszkańcami wsi.	1. Słaba i nie kooperatywna promocja wsi 2. Niewystarczająca ilość środków finansowych na rozwój wsi i jej promocję 3. Niewystarczająca ilość nowych miejsc pracy, likwidacja istniejących, zubożenie społeczeństwa 4. Niekorzystna dla rolników polityka rolna (zbyt duża ilość nieużytków rolnych) 5. Niewystarczająca komunikacja autobusowa do Świeradowa, Mirska, Gryfowa

Przedmiotem naszych starań, które wynikają z potrzeb mieszkańców Wolimierza będą realizowane poprzez zadania. Prace będą miały na celu zachowanie dziedzictwa kulturowego - remont Kościoła pw. Wniebowzięcia NMP, a także zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych lokalnej społeczności oraz rozwój tożsamości społeczności wiejskiej.

Stworzenie swoistego centrum wsi, (budowa świetlicy) to kolejne zadanie które pobudzi lokalne społeczeństwo do aktywnego uczestnictwa w kulturze oraz współtworzenia nowych wartości na wsi poprzez organizację różnego rodzaju imprez kulturalno - oświatowych oraz kultywowania różnego rodzaju tradycji wiejskich, itp. znajdą tam lepsze warunki do działania aktywnej w tej chwili grupy mieszkańców, zwłaszcza dzieci i młodzieży. Remont Kościoła, wspólnie ze świetlicą stworzą Centrum Wsi. Atrakcyjne położenie geograficzne i zasoby przyrodnicze miejscowości Wolimierz jest idealny jeśli chodzi o rozwój turystyki. Wolimierz posiada rozwijającą się bazę agroturystyczną wraz z miejscami noclegowymi, dalszy rozwój spowoduje poprawę życia mieszkańców, nowe możliwości zarobkowania a co za tym idzie odpoczynek dla turystów „trójgraniczna" w malowniczym zakątku jakim jest Wolimierz. Potrzeba jest również poprawy infrastruktury technicznej.

V. OPIS PLANOWANYCH ZADAŃ INWESTYCYJUNYCH I PRZEDSIĘWZIĘĆ AKTYWIZUJĄCYCH SPOŁECZNOŚĆ

Najważniejsze zadania na lata 2012-2020

LP.	Co musimy zrobić aby osiągnąć cel?	Kto nam może w tym pomóc?	Ile czasu nam to może zająć?	Ile to może kosztować?	Skąd na to weźmiemy fundusze?
1	Remont Kościoła pw. Wniebowzięcia NMP	- Urząd Gminy - Urząd Marszałkowski	2012-2014	650 000 zł	Urząd Gminy, Fundusze unijne
2	Budowa i wyposażenie świetlicy wiejskiej	- mieszkańcy - Urząd Gminy - Urząd Marszałkowski	2014 - 2018	500 000,00 zł	Środki unijne, Urząd Gminy, Urząd Marszałkowski
3	Zagospodarowanie terenu na plac zabaw	- mieszkańcy - Urząd Gminy - Urząd Marszałkowski	2013 - 2015	50 000,00 zł	Środki unijne, Urząd Gminy, Fundusz EFS, Sponsorzy
4	Budowa strony internetowej	- Mieszkańcy - Stowarzyszenie	2013-2014	50 000zł	Fundusz EFS
5	Zagospodarowanie terenu przy przystankach	- Mieszkańcy - Stowarzyszenie	2013 co roku	50 000 zł	Fundusz EFS
6	Organizacja szkoleń dla mieszkańców i agroturystyk	- Powiat - Gmina - Urząd Marszałkowski	2013-2019	10 000 zł	Środki unijne, Urząd Marszałkowski
7	Postawienie witaczy	- Powiat - Gmina - Urząd	2016-2019	10 000 zł	Środki unijne, Urząd Marszałkowski

		Marszałkowski			
8	Organizacja cyklicznie Festynu Rodzinnego i Jarmarku Tradycji	- Urząd Gminy - Mieszkańcy	2013 co roku	25 000 zł	Urząd Gminy i sponsorzy
9	Zagospodarowanie terenu po starej remizie na miejsce rekreacji	- mieszkańcy - Urząd Gminy - Urząd Marszałkowski	2014 - 2016	300 000,00 zł	Środki unijne, Urząd Gminy,

REALIZACJA PLANU

Zasady realizacji planu

• Plan stanowi drogę, po której będziemy razem szli i osiągali kolejne cele rozwoju naszej miejscowości.

• Ważnymi uczestnikami realizacji Planu jesteśmy my jako mieszkańcy. Osiąganie kolejnych celów w dużej mierze będzie uzależnione od naszej aktywności osobistej.

• Bardzo istotne będą działania organizacji pozarządowych, w których sami będziemy działali lub, które zachęcimy do współpracy.

• Gmina będzie aktywnym ośrodkiem pobudzającym i wspierającym realizacje naszego Planu.

• W celu aktywnego włączenia nas jako mieszkańców do realizacji przedsięwzięć, Rada Sołecka włączy się do opracowania programu współpracy pomiędzy organizacjami pozarządowymi a samorządem. W programie zostaną określone formy i metody współpracy, zasady wymiany informacji, wspierania działań organizacji pozarządowych.

• Coroczne spotkania związane z ocena realizacji Planu będą również służyły do planowania działań na najbliższy rok. Na spotkanie my mieszkańcy zaprosimy wszystkich, którzy chcą i mogą nam pomóc a zwłaszcza organizacje pozarządowe, władze gminy, sąsiadów z zaprzyjaźnionych miejscowości.

• Wspólnie z innymi m miejscowościami z gminy i z Pogórza Izerskiego opracujemy zasady wymiany doświadczeń i wspólnego działania dla jeszcze bardziej efektywnego realizowania Planu.

• Władze gminy będą uczestniczyły w spotkaniach organizowanych przez sołectwo, organizacje pozarządowe i aktywne grupy mieszkańców. Spotkania będą zwoływane przez bezpośrednio zainteresowane grupy, a ich tematem będą wspólne działania związane z realizacja Planu.

Sposoby monitorowania, oceny i aktualizacji planu

• Monitorowanie będzie organizował i nadzorował Burmistrz przy współpracy z sołtysem.

• Monitorowane będą podstawowe zadania i przedsięwzięcia związane z realizacja Planu.

• Wyniki monitorowania będą przedmiotem corocznych sprawozdań z postępu realizacji Planu, składanego Radzie Miejskiej i na zebraniu otwartym w miejscowości.

• Zarówno Rada jak i mieszkańcy ocenia realizacje Planu, dokonają równie identyfikacji słabych i mocnych stron realizacji Planu.

• Mieszkańcy, co 3 lata będą aktualizowali plan metoda uspołeczniona zgodnie z metodą przyjętą przy jego opracowaniu.

• Inicjatorem aktualizacji będzie Rada Sołecka przy współpracy Burmistrza i Rady Miejskiej.

Komunikacja społeczna

• Burmistrz i sołtys jako główni animatorzy realizacji Planu, będą systematycznie informowali opinie publiczna o działaniach związanych z realizowanymi przedsięwzięciami. W tym celu ustala między sobą zasady przekazywania informacji o podejmowanych działaniach.

• Główna forma informowania będzie lokalna prasa, radio, telewizja i Internet.

• Komunikaty będą kierowane do mieszkańców miejscowości i gminy (informacja wewnętrzna) jak również do odbiorców regionalnych i ogólnokrajowych (informacja zewnętrzna).

• Największy nacisk zostanie położony na informacje skierowane do odbiorców lokalnych.

• W przekazywaniu informacji do mieszkańców zostaną wykorzystane równie_ środki przekazu zwyczajowo przyjęte w gminie (tablica ogłoszeń, informowanie na spotkaniach, informacja przekazywana przez sołtysów, itp.).

• Radni, mieszkańcy, zainteresowane osoby i podmioty będą miały bieżący dostęp do informacji o realizacji Planu. Ograniczeniem będą tylko przepisy prawa, określające zasady udostępniania informacji przez Urząd Gminy.

V. LITERATURA

- Wikipedia
- Materiały zebrane od mieszkańców